

سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور

معاونت پژوهش، برنامه‌ریزی و سنجش مهارت

جمهوری اسلامی ایران
وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی

دفتر پژوهش، طرح و برنامه‌ریزی درسی

استاندارد آموزش شغل

کارگر فنی گاوداری صنعتی (شیری، گوشتی)

گروه شغلی

امور دام و ماکیان

کد ملی آموزش شغل

۶	۱	۲	۱	۲	۰	۶	۳	۰	۵	۶	۰	۰	۰	۱
ISCO-۰۸				سطح مهارت	شناسه گروه			شناسه شغل			شناسه شایستگی			نسخه

۸۵/۱۰/۱-۶

تاریخ تدوین استاندارد: ۸۵/۱۰/۱

خلاصه استاندارد

تعریف مفاهیم سطوح یادگیری

آشنایی: به مفهوم داشتن اطلاعات مقدماتی/شناسایی: به مفهوم داشتن اطلاعات کامل/اصول: به مفهوم میانی مطالب نظری/توانایی: به مفهوم قدرت انجام کار

مشخصات عمومی شغل:

کارگر فنی گاوداری صنعتی کسی است که بتواند از عهده تشخیص عوامل موثر در کار، پیشگیری از حوادث و رعایت اصول ایمنی و بهداشت محیط کار، تشخیص انواع گاوهای گوشتی و شیری، پرورش گاوهای شیری و گوشتی، انجام عملیات تغذیه ای گاوهای شیری و گوشتی، نحوه استفاده از دستگاههای آسیاب و میکسر، بکارگیری جنبه های بهداشتی در پرورش گاو، تشخیص عمل تولید مثل در گاو، عملیات شیردوشی، تشخیص و پیشگیری از بیماریهای های رایج و مهم در گاو، انجام عملیات داغ سرد، ثبت مشخصات و صدور شناسنامه برای گاو برآید.

ویژگی های کارآموز ورودی:

حداقل میزان تحصیلات: پایان دوره راهنمایی

حداقل توانایی جسمی: متناسب با شغل مربوطه

مهارت های پیش نیاز این استاندارد: ندارد.

طول دوره آموزشی:

طول دوره آموزش: ۱۹۲ ساعت

- زمان آموزش نظری: ۴۸ ساعت

- زمان آموزش عملی: ۱۴۴ ساعت

- زمان کارآموزی در محیط کار: - ساعت

- زمان اجرای پروژه: - ساعت

- زمان سنجش مهارت: - ساعت

روش ارزیابی مهارت کارآموز:

۱- امتیاز سنجش نظری(دانش فنی): ۲۵٪

۲- امتیاز سنجش عملی: ۷۵٪

۲-۱- امتیاز سنجش مشاهده ای: ۱۰٪

۲-۲- امتیاز سنجش نتایج کار عملی: ۶۵٪

ویژگیهای نیروی آموزشی:

حداقل سطح تحصیلات: لیسانس مرتبط

فهرست توانایی‌های شغل

ردیف	عنوان توانایی
۱	توانایی تشخیص عوامل موثر در کار
۲	توانایی پیشگیری از حوادث و رعایت اصول ایمنی و بهداشت محیط کار
۳	توانایی تشخیص انواع گاوهای گوشتی و شیری
۴	توانایی پرورش گاوهای شیری و گوشتی
۵	توانایی انجام عملیات تغذیه ای گاوهای شیری و گوشتی
۶	توانایی نحوه استفاده از دستگاههای آسیاب و میکسر
۷	توانایی اصول بکارگیری جنبه‌های بهداشتی در پرورش گاو
۸	توانایی تشخیص عمل تولید مثل در گاو
۹	توانایی عملیات شیردوشی
۱۰	توانایی تشخیص و پیشگیری از بیماریهای رایج و مهم در گاو
۱۱	توانایی انجام عملیات داغ سرد
۱۲	توانایی ثبت مشخصات و صدور شناسنامه برای گاو

اهداف و ریز برنامه درسی

شماره	شرح	زمان آموزش		
		نظری	عملی	جمع
۱	<p>توانایی تشخیص عوامل موثر در کار</p> <p>۱-۱ آشنایی با عوامل موثر کار</p> <p>۱-۲ آشنایی با عوامل فیزیولوژیکی محیط کار</p> <p>۱-۳ آشنایی با عوامل شیمیایی و بیولوژیکی محیط کار</p> <p>۱-۴ شناسایی اصول تشخیص عوامل موثر در کار</p>	۲	۱	۳
۲	<p>توانایی پیشگیری از حوادث و رعایت اصول ایمنی و بهداشت محیط کار</p> <p>۲-۱ آشنایی با وسایل بهداشتی فردی در گاوداری</p> <p>- لباس کار</p> <p>- ماسک</p> <p>- کفش کار (چکمه)</p> <p>۲-۲ آشنایی با وسایل کمک های اولیه</p> <p>۲-۳ شناسایی اصول بکار گیری وسایل آتش نشانی (کپسول آتش نشانی)</p> <p>۲-۴ شناسایی اصول نحوه استفاده از حوضچه های حاوی محل ضد عفونی</p> <p>۲-۵ شناسایی اصول پیشگیری از حوادث و رعایت اصول ایمنی و بهداشت محیط کار</p>	۱	۲	۳
۳	<p>توانایی تشخیص انواع گاوهای گوشتی و شیری</p> <p>۳-۱ آشنایی با گاوهای شیری از نظر اهمیت اقتصادی</p> <p>۳-۲ آشنایی با مشخصات کلی و ظاهری گاوهای شیری و گوشتی</p> <p>۳-۳ آشنایی با انواع گاوهای شیری و گوشتی نژاد خارجی</p> <p>- هلشتاین</p> <p>- براون سوئیس</p> <p>- هر فورد</p> <p>۳-۴ آشنایی با انواع گاوهای بومی ایرانی</p>	۴	۸	۱۲

اهداف و ریزبرنامه درسی

زمان آموزش			شرح	شماره
جمع	عملی	نظری		
			- نژاد سرابی - نژاد سیستانی - نژاد مازندرانی - نژاد گلپایگانی ۳-۵ آشنایی با مشخصات ظاهری گاو های شیری و گوشتی ۳-۶ شناسایی اصول انتخاب بهترین تیپ های گاو شیری و گوشتی ۳-۷ شناسایی اصول مقایسه تیپ های شیری و گوشتی ۳-۸ شناسایی اصول تشخیص انواع گاو های شیری و گوشتی	
۱۹	۱۵	۴	توانایی پرورش گاو های شیری و گوشتی ۴-۱ آشنایی با پرورش گاو به روش سنتی و صنعتی و مقایسه آنها ۴-۲ آشنایی با نحوه مکان یابی جایگاه پرورش گاو ۴-۳ آشنایی با انواع جایگاه پرورش گاو - جایگاه بسته - جایگاه باز - جایگاه نیمه باز ۴-۴ آشنایی با قسمت های مختلف جایگاههای بسته، باز، نیمه باز ۴-۵ آشنایی با روشهای نگهداری گاو در جایگاه ۴-۶ شناسایی اصول روشهای مختلف پرورش گاو گوشتی - پرورش گاو در مرتع - پرورش گاو در مرتع و جایگاه - پرورش گاو در جایگاه	

اهداف و ریز برنامه درسی

شماره	شرح	زمان آموزش		
		نظری	عملی	جمع
۴-۷	شناسایی اصول پرورش گاو شیری			
۴-۸	شناسایی اصول پرورش گاو شیری و گوشتی			
۵	توانایی انجام عملیات تغذیه ای گاو های شیری و گوشتی	۹	۲۸	۳۷
۵-۱	آشنایی با چگونگی هضم در نشخوار کنندگان			
۵-۲	آشنایی با انواع علوفه مورد استفاده از آنها در تغذیه دام			
	- یونجه			
	- شبدر			
	- سویا			
	- نخود علوفه ای و ایرانی			
	- بادام زمینی			
	- ماشک گل خوشه ای			
	-انواع ذرت			
۵-۳	آشنایی با کنستانترها و مکمل های مورد استفاده از آنها در تغذیه دام			
	- دانه های گندم			
	- دانه های ذرت			
	- دانه های برنج			
	- دانه های سور گوم			
	- پودر ماهی			
	- پودر استخوان			
	- اوزن			
	- مکمل های ویتامین			

اهداف و ریزبرنامه درسی

زمان آموزش			شرح	شماره
جمع	عملی	نظری		
			<p>- مکمل های کلسیم و فسفر دار</p> <p>- مکمل های دارویی</p> <p>۵-۴ شناسایی اصول تغذیه گاو گوشتی جهت پرورار بندی</p> <p>۵-۵ شناسایی اصول تغذیه گاو شیری</p> <p>۵-۶ شناسایی اصول تغذیه و نگهداری گاو شیری در مرحله شیرواری</p> <p>۵-۷ شناسایی اصول تغذیه و نگهداری گوساله شیر خوار</p> <p>۵-۸ شناسایی اصول تغذیه در دوره آبستنی گاو</p> <p>۵-۹ آشنایی با تهیه جیره عملی برای گاوهای شیری و گوشتی</p> <p>۵-۱۰ شناسایی اصول انتخاب علوفه مناسب جهت سیلو کردن</p> <p>۵-۱۱ شناسایی اصول سیلو کردن ذرت علوفه ای و غنی سازی کاه</p> <p>۵-۱۲ شناسایی اصول آماده کردن سیلو</p> <p>۵-۱۳ شناسایی اصول نحوه و مقدار اضافه کردن مکمل ها به سیلو</p> <p>۵-۱۴ شناسایی اصول مرحله کوبیدن پوشش دادن (بستن) سیلو</p> <p>۵-۱۵ آشنایی با زمان مناسب برداشت سیلو</p> <p>۵-۱۶ آشنایی با توصیه های مهم در زمینه جیره عملی دام</p> <p>- استفاده از مراتع</p> <p>- استفاده از علوفه خشبی (کاه - علف - برگ های خشک)</p> <p>- خوراندن مواد انرژی زا (صبح ها قبل از خارج نمودن دام)</p> <p>۵-۱۷ شناسایی اصول عملیات تغذیه ای گاو های شیری و گوشتی</p>	
۱۸	۱۵	۳	<p>توانایی نحوه استفاده از دستگاههای آسیاب و میکسر</p> <p>۶-۱ شناسایی اصول کار با دستگاههای آسیاب و میکسر</p> <p>۶-۲ شناسایی اصول نحوه حفاظت از الکترو موتور های تک فاز و سه فاز</p> <p>۶-۳ شناسایی اصول سرویس و نگهداری دستگاه آسیاب و میکسر</p> <p>۶-۴ شناسایی اصول نحوه استفاده از دستگاههای آسیاب و میکسر</p>	۶

اهداف و ریزبرنامه درسی

زمان آموزش			شرح	شماره
جمع	عملی	نظری		
۳۲	۲۵	۷	توانایی اصول بکارگیری جنبه‌های بهداشتی در پرورش گاو	۷
			۷-۱ شناسایی اصول ضد عفونی، سم پاشی در جایگاه دام و نحوه استفاده از حمام ضد کنه	
			۷-۲ شناسایی اصول کلی کنترل و پیشگیری از بیماری‌ها - مقید کردن گاو برای واکسیناسیون - جداسازی دام‌های مبتلا به بیماری از دام‌های سالم	
			۷-۳ شناسایی اصول مبارزه با انگل‌های خارجی و داخلی دام	
			۷-۴ شناسایی نحوه استفاده از سم پاش‌های دستی و موتوری جهت مبارزه با انگل	
			۷-۵ شناسایی اصول رعایت نکات ایمنی در سم پاشی	
			۷-۶ شناسایی اصول نحوه سرویس و نگهداری سم پاش‌های دستی و موتوری	
			۷-۷ شناسایی اصول نظافت انفرادی دام - تیمار کردن - سم چینی - شاخ بری	
			۷-۸ شناسایی اصول بکارگیری جنبه‌های بهداشتی در پرورش گاو	
۱۶	۱۲	۴	توانایی تشخیص عمل تولید مثل در گاو	۸
			۸-۱ آشنایی با شرایط گاو نر جهت جفت‌گیری - نژاد خوب - سالم بودن و نداشتن بیماری‌های میکروبی - آرام بودن به هنگام جفت‌گیری - قدرت جفت‌گیری سه بار در هفته	

اهداف و ریزبرنامه درسی

زمان آموزش			شرح	شماره
جمع	عملی	نظری		
			<p>۸-۲ آشنایی با شرایط گاو ماده جهت جفت گیری</p> <p>- بلوغ کامل</p> <p>- فحلی بودن</p> <p>- سالم بودن و نداشتن بیماریهای میکروبی و ویروسی</p> <p>- دو قلوزا بودن گاو</p>	
			۸-۳ آشنایی با علائم فحلی در گاو ماده	
			۸-۴ آشنایی با مدت زمان دوره فحلی در گاو ماده	
			۸-۵ آشنایی با مفهوم تلقیح مصنوعی و اهمیت آن	
			۸-۶ آشنایی با مزایای تلقیح مصنوعی	
			۸-۷ آشنایی با بهترین زمان تلقیح مصنوعی	
			۸-۸ شناسایی اصول نگهداری گاو بعد از عمل تلقیح و ثبت تاریخ تلقیح	
			۸-۹ شناسایی اصول اقدامات و مراقبت های قبل ، حین و بعد از زایمان	
			۸-۱۰ شناسایی اصول تشخیص عمل تولید مثل در گاو	
۳۳	۲۵	۸	<p>۹ توانایی عملیات شیر دوشی</p> <p>۹-۱ آشنایی با نحوه آماده کردن گاو برای شیر دوشی</p> <p>- مقید کردن گاو برای شیر دوشی</p> <p>- شستشوی پستان گاو</p> <p>- خشک کردن پستان</p> <p>- تست شیر (سالم و نا سالم بودن)</p> <p>۹-۲ آشنایی با بهداشت در شیر دوشی (قبل ، حین و پس از شیر دوشی)</p> <p>۹-۳ شناسایی اصول شیر دوشی با دست</p>	

اهداف و ریزبرنامه درسی

زمان آموزش			شرح	شماره
جمع	عملی	نظری		
			۹-۴ شناسایی اصول شیر دوشی با ماشین ۹-۵ آشنایی با اقدامات مهم قبل از شیر دوشی با ماشین - ضد عفونی سر پستانک با بتادین - شستشو و ضد عفونی ماشین شیر دوشی ۹-۶ شناسایی اصول نحوه کار با انواع ماشین شیر دوشی ثابت و سیار ۹-۷ شناسایی اصول سرویس و نگهداری ماشین های شیر دوشی ۹-۸ آشنایی با تغذیه گاوها بعد از شیر دوشی ۹-۹ آشنایی با اختلالات مربوط به پستان گاو و نحوه مبارزه با آنها - ورم پستان - خون در شیر ۹-۱۰ شناسایی اصول عملیات شیر دوشی	
۱۰	۷	۳	توانایی تشخیص و پیشگیری از بیماریهای رایج و مهم در گاو ۱۰-۱ آشنایی با علامت مشخص دام سالم و بیمار ۱۰-۲ آشنایی با بیماریهای شایع در گاو - بیماری برو سلوز - بیماری سل - بیماری طاعون گاوی - بیماری لنگش پا ۱۰-۳ آشنایی با دارو های دامی (خوراکی) ۱۰-۴ شناسایی اصول نحوه خوراندن دارو به گاو بطور صحیح ۱۰-۵ شناسایی اصول تشخیص و پیشگیری از بیماریهای رایج در گاو	

اهداف و ریزبرنامه درسی

زمان آموزش			شرح	شماره
جمع	عملی	نظری		
۶	۴	۲	<p>توانایی انجام عملیات داغ سرد</p> <p>۱۱-۱ آشنایی با مفهوم و هدف داغ سرد</p> <p>۱۱-۲ آشنایی با تعیین زمان مناسب و در نظر گرفتن فصل و ضخامت پوست و درجه حرارت محیط جهت عملیات داغ سرد</p> <p>۱۱-۳ آشنایی با مراحل کار عملیات داغ سرد</p> <ul style="list-style-type: none"> - مقید کردن دام - اصلاح محل شماره - قرار دادن شماره سرد شده در محل اصلاح شده - مالیدن الکل - ضد عفونی در صورت ایجاد جراحت <p>۱۱-۴ شناسایی اصول انجام عملیات داغ سرد</p>	
۳	۲	۱	<p>توانایی ثبت مشخصات و صدور شناسنامه برای گاو</p> <p>۱۲-۱ آشنایی با روشهای شناسایی گاو</p> <ul style="list-style-type: none"> - شماره گوش - شماره گردن - شماره بدن - تهیه اسکچ <p>۱۲-۲ آشنایی با تهیه شناسنامه برای گاوهای گوشتی و شیری</p> <ul style="list-style-type: none"> - تاریخ تولد - والدین - وزن تولد - جنس گوساله 	

سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور

نام شغل: کارگر فنی گاوداری صنعتی (شیری، گوشتی)

اهداف و ریزبرنامه درسی

زمان آموزش			شرح	شماره
جمع	عملی	نظری		
			- محصول سالانه (شیرواری) - رکورد زایش - گزارشات روزانه - تاریخ واکسیناسیون - سخت زایی شناسایی اصول ثبت اطلاعات و صدور شناسنامه برای گاو	۱۲-۳

سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور

نام شغل: کارگر فنی گاوداری صنعتی (شیری، گوشتی)

فهرست استاندارد تجهیزات، ابزار، مواد و وسایل رسانه ای

ردیف	مشخصات فنی	تعداد	شماره
۱	دما سنج		
۲	رطوبت سنج		
۳	بیل		
۴	ترازو		
۵	سطل		
۶	دست کش		
۷	لباس کار		
۸	تخته		
۹	چکمه		
۱۰	پارو		
۱۱	فرقون		
۱۲	سرنگ		
۱۳	تراکتور		
۱۴	سمپاش موتوری		
۱۵	شعله افکن		
۱۶	آسیاب		
۱۷	میکسر		
۱۸	مور		
۱۹	چاپر		
۲۰	شیر سرد کن		
۲۱	شیر دوش		
۲۲	شیر دوش ثابت		
۲۳	سیستم خنک کننده		
۲۴	میلکومتر		
۲۵	کانتینراذت		
۲۶	دستگاه میکرو چیت		
۲۷	شماره زن		
۲۸	باسکول		
۲۹	سیلو بر		
۳۰	دستگاه فیدر میکسر		
۳۱	ادوات مکانیزه جمع آوری		

سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور

نام شغل: کارگر فنی گاوداری صنعتی (شیری، گوشتی)

فهرست استاندارد تجهیزات، ابزار، مواد و وسایل رسانه‌ای

ردیف	مشخصات فنی	تعداد	شماره
۳۲	یونجه		
۳۳	کاه		
۳۴	سیلوی ذرت		
۳۵	تفاله چغندر		
۳۶	جو		
۳۴	کنجاله پنجه دار		
۳۸	سنگ نمک		
۳۹	گاو شیری		
۴۰	واکس		
۴۱	مواد ضد عفونی کننده		
۴۲	دارو ها		